Bootstrap Flexbox Nedir?

Flexbox, (ya da Flexible Box Layout), CSS ile esnek ve dinamik düzenler oluşturmak için kullanılan bir düzenleme modelidir.

Bootstrap, 4. sürümünden itibaren Flexbox sistemini varsayılan olarak kullanmaya başlamıştır. Bu, sayfa elemanlarının yatayda veya dikeyde esnek bir şekilde hizalanmasını ve yerleşmesini sağlar. Flexbox, geleneksel CSS düzenleme yöntemlerine göre çok daha güçlü ve esnektir, çünkü öğeleri esnek bir şekilde düzenler ve farklı ekran boyutlarına göre uyum sağlar.

Bootstrap'ta **Flexbox**, elemanları hizalamak, sıralamak, büyütmek veya küçültmek için çeşitli yardımcı sınıflar (utility classes) sunar. Bu sayede sayfa düzenlerinde, özellikle de duyarlı (responsive) tasarımlarda büyük kolaylık sağlar.

Flexbox ile Kullanılabilen Temel Özellikler

1. Flex Container (Esnek Kapsayıcı)

Flexbox ile çalışmaya başlamak için bir **flex container** (esnek kapsayıcı) oluşturmanız gerekir. Flex container, içinde bulunan öğelere **flex item** (esnek öğe) özelliklerini uygulayacaktır.

.d-flex: Bir öğeyi flex container yapar.

.d-inline-flex: Flex container yapar ama öğenin satır içi (inline) olmasını sağlar.

Örnek:

```
<div class="d-flex">
  <!-- Flex öğeler burada olacak -->
  </div>
```

2. Flex Items (Esnek Öğeler)

Flex container içerisine eklediğiniz her öğe, otomatik olarak **flex item** haline gelir. Flex item'lar, kapsayıcıları içinde esnek bir şekilde sıralanabilir ve hizalanabilir.

Flexbox ile Kullanılabilen Temel Özellikler

1.Flexbox Hizalama (Alignment) Nedir?

Flexbox hizalama, CSS Flexbox düzeninde öğelerin yerleşimini ve hizalanmasını kontrol etmek için kullanılan özelliklerin tümüdür. Flexbox, öğeleri horizontally (yatayda) ve vertically (dikeyde) hizalamayı kolaylaştıran bir sistemdir. Flexbox düzeni, özellikle responsive (duyarlı) web tasarımında, öğeleri farklı ekran boyutlarına göre esnek bir şekilde hizalamayı sağlar.

Flexbox'ta hizalama, **container** (kapsayıcı) ve **item** (öğe) düzeyinde yapılabilir. Yani hem kapsayıcının içindeki öğeleri hizalayabiliriz, hem de öğenin kendi içinde (diğer öğelere göre) nasıl hizalanacağını belirleyebiliriz.

1.Flexbox Hizalama Özellikleri

1. Kapsayıcıda (Container) Hizalama

Kapsayıcıda yapılan hizalama, **flex container** (flex kapsayıcı) içindeki öğelerin nasıl sıralanacağı, hizalanacağı ve dağıtılacağı ile ilgilidir. Bunun için kullanılan temel özellikler şunlardır:

a) justify-content (Yatay Hizalama)

ancak kenarlarda da boşluk olur.

Bu özellik, öğeleri **ana eksende** (main axis) hizalar. Ana eksen, genellikle yatay (soldan sağa) olur, ancak flex-direction özelliğine bağlı olarak dikey de olabilir.

```
justify-content: flex-start: Öğeleri başlangıç noktasına (sola) hizalar.
```

```
justify-content: flex-end: Öğeleri son noktasına (sağa) hizalar.

justify-content: center: Öğeleri ortalar (yatayda).

justify-content: space-between: Öğeler arasına eşit boşluk bırakır,

ilk öğe başlangıç noktasına, son öğe ise son noktaya yerleşir.

justify-content: space-around: Öğeler arasında eşit boşluk bırakır,
```

justify-content: space-evenly: Öğeler arasında **eşit boşluk** bırakır ve kenar boşlukları da eşittir.

```
<div style="display: flex; justify-content: center;">
  <div>Öğe 1</div>
  <div>Öğe 2</div>
  <div>Öğe 3</div>
</div>
```

Bu örnekte, öğeler yatayda ortalanır.

```
b) align-items (Dikey Hizalama)
```

Bu özellik, öğeleri **çapraz eksende** (cross axis) hizalar. Çapraz eksen, genellikle dikey (yukarıdan aşağıya) olur, ancak flex-direction özelliğine bağlı olarak yatay da olabilir.

```
align-items: flex-start: Öğeleri üstte hizalar.

align-items: flex-end: Öğeleri altta hizalar.

align-items: center: Öğeleri dikeyde ortalar.

align-items: baseline: Öğeleri, metinlerinin taban çizgisine göre

hizalar.

align-items: stretch: Öğeleri, kapsayıcının yüksekliğine kadar

uzatır (varsayılan).
```

Örnek:

```
<div style="display: flex; align-items: center; height: 100px;">
  <div>öğe 1</div>
  <div>öğe 2</div>
  <div>öğe 3</div>
  </div>
```

Bu örnekte, öğeler dikeyde ortalanır.

2. Öğe İçinde (Item) Hizalama

Öğeler, kendi içinde hizalanabilir. Flexbox ile, her bir öğenin **içerik hizalamasını** kontrol edebilirsiniz.

a) align-self (Özelleştirilmiş Hizalama)

Bu özellik, **tekil bir öğeyi** diğer öğelerden bağımsız olarak hizalamaya olanak tanır. Örneğin, tüm öğeler align-items: center ile ortalanmışsa, bir öğe align-self ile farklı bir şekilde hizalanabilir.

align-self: auto: Varsayılan davranış (flex container'daki align-items ile hizalanır).

align-self: flex-start: Öğeyi başlangıç noktasına hizalar.

align-self: flex-end: Öğeyi son noktasına hizalar.

align-self: center: Öğeyi ortalar (dikeyde).

align-self: baseline: Öğeyi metin taban çizgisine göre hizalar.

align-self: stretch: Öğeyi, kapsayıcının yüksekliğine kadar uzatır.

Bu örnekte, Öğe 2 diğer öğelerden farklı olarak üstte hizalanır.

flex-start, center, flex-end ve Diğer Değerlerin Anlamı
flex-start: Öğeleri başlangıç noktasına hizalar. Eğer flexdirection yataysa, soldan; dikeyse, yukarıdan hizalanır.
flex-end: Öğeleri son noktaya hizalar. Yatayda sağa, dikeyde ise alta hizalar.

center: Öğeleri **tam ortada hizalar**, hem yatay hem dikeyde.

baseline: Öğeleri **metin taban çizgisine göre hizalar**. Özellikle metin içeren öğelerde faydalıdır.

stretch: Öğeleri **kapsayıcının boyutuna kadar** uzatır (varsayılan değeri genellikle yükseklik için geçerlidir).

Özet:

Flexbox hizalama, öğeleri hem **yatayda** hem de **dikeyde** hizalamayı kolaylaştıran güçlü bir sistem sunar. İki ana hizalama düzeyi vardır:

Kapsayıcıda hizalama (örn. justify-content, align-items) — Flex container içindeki tüm öğeleri hizalar.

Öğe içindeki hizalama (örn. align-self) — Tekil öğe üzerinde özelleştirilmiş hizalama yapar.

Bu özellikler sayesinde, Flexbox ile karmaşık yerleşimler oluşturmak çok daha kolay hale gelir ve öğelerin farklı ekran boyutlarına duyarlı bir şekilde hizalanması sağlanabilir.

2. Flex Direction (Esnek Yön)

flex-direction özelliği, öğelerin hangi eksende sıralanacağını belirler. Bootstrap'ta, bu özellik .flex-row ve .flex-column sınıflarıyla uygulanır.

.flex-row: Öğeleri yatay (soldan sağa) olarak sıralar.

.flex-column: Öğeleri **dikey** (yukarıdan aşağıya) olarak sıralar.

.flex-row-reverse: Öğeleri **ters yönde** yatay olarak sıralar (sağdan sola).

.flex-column-reverse: Öğeleri **ters yönde** dikey olarak sıralar (aşağıdan yukarıya).

```
<div class="d-flex flex-column">
  <div>öğe 1</div>
```

Bu örnekte, öğeler dikey olarak sıralanır.

3. Flex-wrap Nedir?

öğelerinin (flex items) konteynerin sınırlarını aştığı durumlarda nasıl davranacaklarını belirler. Özellikle çok sayıda öğenin bulunduğu veya flex öğelerinin genişliğinin container'dan fazla olduğu durumlarda kullanılır. Bu özellik, öğelerin sarılmasını (wrap) ya da tek satırda kalmasını kontrol eder.

Temel Kavram

Flexbox varsayılan olarak, flex öğelerini tek bir satıra yerleştirir ve öğeler yeterli alana sığmazsa, **overflow** (taşma) durumuna yol açar. flex-wrap özelliği, öğelerin taşma yerine **sarılmasını** sağlayarak, yeni bir satırda ya da sütunda hizalanmalarını sağlar.

flex-wrap Değerleri

nowrap (varsayılan): Bu değer, öğelerin **tek bir satıra**yerleştirilmesini sağlar. Öğeler, konteynerin genişliğine sığmasa bile
taşmaya (overflow) devam eder.

wrap: Bu değer, öğelerin **sarılmasına** izin verir. Yani, öğeler konteynerin boyutlarından fazla yer kapladığında, fazla olan öğeler bir sonraki satıra (veya sütuna) geçer.

wrap-reverse: Bu değer de öğelerin **sarılmasını** sağlar, ancak öğeler **ters yönde** sarılır. Yani, öğeler normalde yukarıdan aşağıya doğru sarılacakken, bu seçenekle öğeler aşağıdan yukarıya doğru sarılır.

Kullanım Örnekleri

1. nowrap (Varsayılan Davranış)

Bu örnekte, flex-wrap: nowrap olduğu için öğeler tek bir satırda yer alır. Eğer öğeler konteynerin genişliğinden fazla yer kaplarsa, taşma (overflow) olur.

2. wrap (Sarılma)

3. wrap-reverse (Ters Sarılma)

Bu örnekte, flex-wrap: wrap-reverse kullanıldığı için, öğeler ters sırayla sarılır. Bu durumda **Öğe 3** en üstte, **Öğe 1** en altta olacak şekilde sarılacaktır.

flex-wrap Kullanım Senaryoları

Responsive Design: flex-wrap, duyarlı (responsive) tasarımlar oluştururken özellikle faydalıdır. Ekran boyutu küçüldüğünde öğeler sarılabilir, böylece daha küçük ekranlarda öğeler düzgün bir şekilde sıralanır.

Dinamik İçerik: Eğer öğelerin boyutları dinamikse veya öğe sayısı bilinmiyorsa, flex-wrap öğelerin birbirine girmesini engeller.

Grid Layouts: flex-wrap, basit grid (ızgara) yapıları oluşturmak için de kullanılabilir. Öğeler sarıldığında, yeni satırlarda düzenli bir şekilde yerleşirler.

Özet

flex-wrap, Flexbox ile öğelerinizin konteynerde **sarılmasını** kontrol eder. Bu özellik, öğeler fazla yer kapladığında öğelerin **sarılmasına** veya **taşmasına** (overflow) olanak tanır.

nowrap: Öğeler tek satıra yerleştirilir (varsayılan).

wrap: Öğeler sarılır ve yeni satırlara geçer.

wrap-reverse: Öğeler ters sırayla sarılır.

flex-wrap ile, esnek ve duyarlı (responsive) düzenler yaratabilir ve öğelerinizi farklı ekran boyutlarına göre düzgün bir şekilde hizalayabilirsiniz.

4. Order (Sıra)

Flexbox ile öğelerin sırasını değiştirebilirsiniz. Bootstrap'ta, öğelerin sırasını değiştirmek için order sınıflarını kullanabilirsiniz. .order-1, .order-2, .order-3,...: Öğelere sırasıyla farklı numaralar atar.

Örnek:

Bu örnekte, öğeler **sırasıyla değiştirilir**.

5.align-self (Özelleştirilmiş Hizalama)

bir flex öğesinin (flex item) kendi içinde dikeyde (veya çapraz eksende) nasıl hizalanacağını belirler. Bu özellik, flex container

(flex kapsayıcı) üzerindeki align-items özelliğine göre **bireysel** öğelerin hizalanmasını özelleştirmeye olanak tanır.

Temel Kavramlar

align-items: Flex container içindeki **tüm öğelerin** hizalanmasını belirler. Örneğin, tüm öğeleri yukarıya, ortalamaya veya alta hizalayabilirsiniz.

Yani, align-items ile belirlediğiniz genel hizalamayı **geçersiz kılmak** için kullanılır ve sadece hedef öğe üzerinde etkili olur.

align-self Değerleri

align-self özelliği, flex item'lar (flex öğeleri) üzerinde aşağıdaki değerlerle kullanılabilir:

auto: Varsayılan değerdir. Bu değer, öğenin align-items özelliğine bağlı olarak hizalanmasını sağlar. Yani, container'daki genel hizalama nasıl ise, öğe o şekilde hizalanır

flex-start: Öğeyi **üstte** hizalar (başlangıç noktasına).

flex-end: Öğeyi altta hizalar (son noktaya).

center: Öğeyi dikeyde ortalar.

baseline: Öğeyi, öğenin metin taban çizgisine göre hizalar. Bu, özellikle metin içeren öğelerde faydalıdır.

stretch: Öğeyi, container'ın **yüksekliğine kadar uzatır** (stretch), yani öğenin yüksekliğini container'ın yüksekliğiyle aynı yapar.

Kullanım Örneği

Bu örnekte:

```
Öğe 1 (align-self: flex-start): Üstte hizalanır.
```

Öğe 2 (align-self: center): Dikeyde ortalanır.

Öğe 3 (align-self: flex-end): Altta hizalanır.

align-self ile align-items Arasındaki Fark

align-items, tüm öğelerin hizalanmasını belirler.

align-self, Sadece tek bir öğe üzerinde hizalama yapmanızı sağlar.

Örneğin, bir container'da tüm öğeleri ortalamak istiyorsanız, alignitems: center; kullanabilirsiniz. Ancak sadece bir öğeyi ortalamak isterseniz, o öğeye align-self: center; uygulayabilirsiniz.

Özet

hizalanmasını özelleştiren güçlü bir özelliktir. Bu özellik, öğelerin tek tek hizalanmasını kontrol etmenizi sağlar, böylece container içindeki diğer öğelerin hizalamasına etki etmeden belirli bir öğeyi istediğiniz gibi hizalayabilirsiniz. Bu, özellikle karmaşık layout'lar ve dinamik içerikler için çok faydalıdır.

6. flex-shrink

bir **flex öğesinin** konteynerin boyutlarından daha küçük bir alana sığması gerektiğinde ne kadar küçülmesi gerektiğini belirler. Yani, flex öğelerinin yerleştirileceği alan yetersiz olduğunda, öğelerin **ne kadar küçüleceğini** kontrol eder.

flex-shrink Nasıl Çalışır?

Her bir flex öğesinin bir **küçülme faktörü** (shrink factor) vardır ve bu değer, öğenin diğer öğelere göre ne kadar küçülmesi gerektiğini belirler.

flex-shrink: 0: Bu durumda öğe **hiç küçülmez**. Eğer konteynerin boyutu yetersizse, öğe mevcut boyutunda kalır ve diğer öğelere yer bırakabilmek için alanı paylaşmaz.

flex-shrink: 1 (varsayılan): Öğenin **normal şekilde küçülmesini** sağlar. Eğer diğer öğeler de aynı değere sahipse (yani flex-shrink: 1 ise), öğeler birbirine orantılı bir şekilde küçülür.

flex-shrink: 2: Öğenin, diğer öğelere göre iki kat daha fazla küçülmesini sağlar.

Örnek:

Aşağıdaki örnekte, üç öğenin farklı flex-shrink değerleri olduğunu görebilirsiniz.

```
<div style="display: flex; width: 400px;">
        <div style="flex-shrink: 1; width: 300px; background-color: red;">öğe
1</div>
        <div style="flex-shrink: 2; width: 300px; background-color:
green;">öğe 2</div>
        <div style="flex-shrink: 0; width: 300px; background-color:</pre>
```

```
blue;">Öğe 3</div>
</div>
```

Bu örnekte:

Öğe 1 (flex-shrink: 1): Eğer konteyner küçükse, öğe normal oranda küçülür.

Öğe 2 (flex-shrink: 2): Bu öğe, diğer öğelere göre iki kat daha fazla küçülür.

Öğe 3 (flex-shrink: 0): Bu öğe hiç küçülmez ve boyutunu korur.

Sonuç:

Eğer bir öğenin küçülmesini istemiyorsanız, flex-shrink: 0 kullanabilirsiniz. Eğer öğenin diğer öğelerden daha fazla küçülmesini isterseniz, değeri artırarak kullanabilirsiniz.

Özet

Bootstrap'ta **Flexbox** kullanımı, özellikle **esnek, duyarlı ve dinamik** düzenler oluşturmak için çok faydalıdır. **Yatay ve dikey hizalama, sıra değiştirme, sarılma (wrap)** gibi özelliklerle

elemanlarınızı rahatça düzenleyebilir, ekran boyutlarına göre uyumlu ve esnek tasarımlar oluşturabilirsiniz. Bootstrap, bu işlemleri kolaylaştırmak için çeşitli **yardımcı sınıflar (utility classes)** sunar ve böylece CSS yazmaya gerek kalmadan düzeninizi oluşturabilirsiniz.